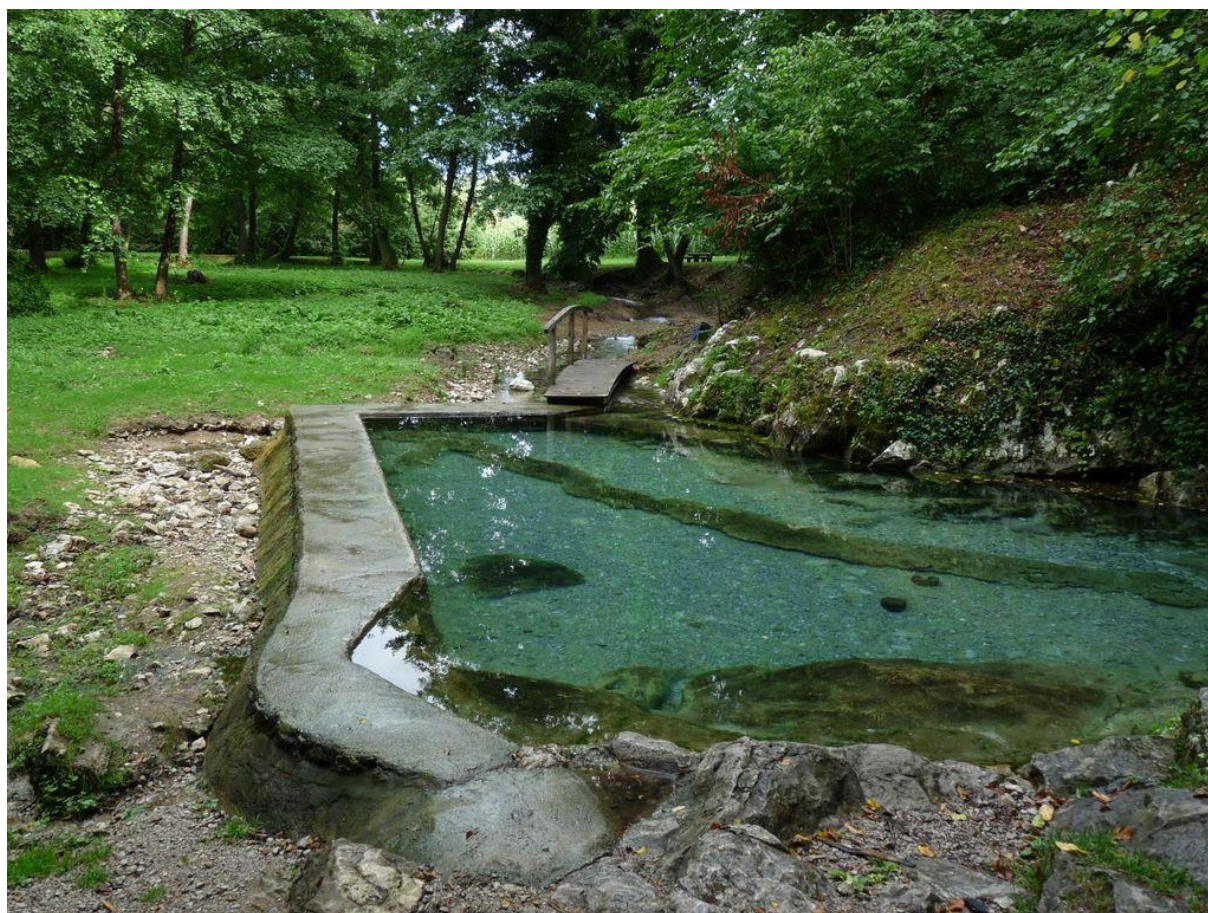

Popotna malha v Šmarješke Toplice

V torek, 28. novembra 2017, se nas je 31 članov UTŽO Trebnje odpravilo z avtobusom na strokovno ekskurzijo v občino Šmarješke Toplice, kjer domuje obilje vodnih virov in bogata dediščina narave, kulture in izročila.

Najprej smo se ustavili v Klevevžu, ki ga je omenjal že Janez Vajkard Valvasor v svoji Slavi vojvodine Kranjske. Potok Radulja, ki izvira na skrajnem severozahodu Debenškega hribovja, v srednjem toku ustvarja prebojno sotesko z manjšimi slapiči. Soteska poteka med Homskim hribom in nekdanjim grajskim gričem, na katerem so ostanki gradu Klevevž, nemško Klingenfels (»zveneča skala«). Radulja se na dnu soteske umiri v manjšem zajetju, ki je služilo nekdanjemu grajskemu mlinu. Ob vznožju zadnjega slapu je na levem bregu potoka bazen, v katerem se zbira voda izvira Klevevška toplica, ki na dan priteče s temperaturo 24,8 C. Na nasprotni strani se v ostenju pod gradom nahajata vhoda v Zgornjo in Spodnjo Klevevško jamo, v katerih so bile odkrite endemične podzemne živali.

Pot nas je peljala v vas Bela Cerkev, ki je dobila ime po beli, zidani cerkvi, ki se je v preteklosti razlikovala od ostale lesene vaške arhitekture. Poznobaročna župnijska cerkev sv. Andreja stoji na najvišji točki naselja na mestu predhodne srednjeveške cerkve, prvič omenjene že leta 1283. Pod njo se nahaja bivša osnovna šola (1860-1970), sedaj preurejena v medgeneracijski interpretacijski center dediščine, imenovan »HIŠA ŽIVE DEDIŠČINE - iz narave in preteklosti za prihodnost«. Simbol hiše predstavlja bronasti obesek izpred 2000 let s pomembnim sporočilom za današnji čas. Hiša zajema štiri nadstropja in je razdeljena po naslednjih prostorih: Zwittrova dvorana, vinski laboratorij, trgovina s spominki, Soba žive dediščine, Dežela arheologije, prostor začasne razstave, Škratova soba in Soba naših prednikov. Hiša žive dediščine v Beli Cerkvi zajema predstavitev življenja v občini Šmarješke Toplice skozi preteklost in sedanost in sicer preko stalnih in občasnih razstav ter različnih drugih dejavnosti. V **Zwittrovi dvorani**, ki nosi ime po zgodovinarju Franu Zwittru, rojenem v Beli Cerkvi, smo si ogledali predstavitveni film občine Šmarješke Toplice.

Skozi voden ogled smo spoznali pestro preteklost območja Bele cerkve in živahen utrip, ki ga domačini medsebojno povezani in zelo aktivni, živijo danes. Posebej dejavno je Društvo podeželskih žena.

Pot nas je nato peljala še v Krkine Terme. V avli hotela smo popili kavico, se okrepčali za nadaljnje ogleda, saj nas je že čakala vodička. Termalna voda je med najpomembnejšimi naravnimi vrednotami območja Šmarjeških toplic, ki razvija zdraviliško dejavnost od leta 1792 dalje. Prvotno so se Šmarješke toplice imenovale Jezerske toplice: temperatura zdravilnega vrelnca je 34 stopinj Celzija. Leta 1956 so toplice postale zdravstvena ustanova kot zdravilišče, od leta 1973 so se skupaj z Zdraviliščem Dolenjske Toplice vključile v skupino Tovarne zdravil Krka. Danes so Terme Šmarješke toplice specializirane za rehabilitacijo bolezni srca, ožilja in poškodb gibalnega sistema.

Z vodičko smo se sprehodili skozi Zdraviliški park, ogledali smo si drevesni park, ki se razprostira na približno treh hektarjih, v njem pa raste devetdeset različnih drevesnih in grmovnih vrst in živi več vrst ptic. Pomembni znamenitosti parka sta vodnjak s kipom ženske

in indijski ali sveti lotos v jezercu, ki s svojimi rožnatimi cvetovi navdušuje obiskovalce od blizu in daleč. Zdraviliški park je tudi prizorišče rekreativnih, kulturnih in družabnih dogodkov v kraju.

Milica Korošec